

Wikborg Rein
v/ Øyvind Andersen
Postboks 1513 Vika
0117 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.: 2011/925
MAB TOTV 437.2

Dato: 17.02.2012

Vedtak V2012-7 - A-pressen AS - Mecom Europe AS (Edda Media AS) - konkurranseloven § 19 tredje ledd - pålegg om midlertidig gjennomføringsforbud

1 Innledning

- (1) Konkurransetilsynet viser til varsel om pålegg om midlertidig gjennomføringsforbud 14. februar 2012. Partene har ikke inngikk merknader til varselet.
- (2) A-pressen AS (heretter "A-pressen") inngikk 4. desember 2011 avtale med Mecom Holding Cooperatief W.A om erverv av 100 prosent av aksjene i Mecom Europe AS. Edda Media AS (heretter "Edda Media") er et datterselskap av Mecom Europe AS. Aksjene i Mecom Europe AS øvrige datterselskap vil bli overført til en annen enhet i Mecon-gruppen før oppkjøpet gjennomføres. Edda Media er etter dette det eneste foretaket i Mecon-gruppen som er omfattet av foretakssammenslutningen, jf. konkurranseloven¹ § 17.
- (3) A-pressen er et mediekonsern med årlig omsetning på om lag NOK 4,7 milliarder. Konsernet har virksomheter i Norge innen områdene avis, trykk, radio, digitale medier, magasiner, annonsesamkjøringer, reklamebyråer og distribusjonsselskaper. I tillegg har konsernet trykkerivirksomhet i Russland. A-pressen er majoritetseier i 48 aviser og 45 nettaviser i Norge.
- (4) Edda Media er et mediekonsern med årlig omsetning på om lag NOK 2 milliarder. Konsernet har virksomhet innen avis, nettaviser, digitale medier, annonsesamkjøring, distribusjon og trykk. I tillegg eier Edda et svensk rubrikkselskap og en polsk søketjeneste. Edda Media innehar 32 avistitler.
- (5) Ved inngivelse av fullstendig melding gjelder gjennomføringsforbudet etter konkurranseloven § 19 første ledd første punktum frem til fristen for å varsle at inngrep kan bli aktuelt, jf. § 19 første ledd annet punktum. Fristen for slikt varsel er 25 virkedager etter at fullstendig melding er mottatt, jf. § 20 andre ledd første punktum.
- (6) I herværende sak mottok Konkurransetilsynet fullstendig melding om foretakssammenslutning 14. januar 2012. Konkurransetilsynet sendte 14. februar 2012 varsel om at det kunne bli aktuelt å pålegge midlertidig gjennomføringsforbud. Tilsynet har i dag også sendt varsel om at inngrep kan bli aktuelt.

¹ Lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger.

- (7) Formålet med det automatiske gjennomføringsforbudet er å sikre en effektiv kontroll med foretakssammenslutningen, ved å forhindre at partene gjennomfører tiltak som senere vil kunne vanskeliggjøre et inngrep mot foretakssammenslutningen.
- (8) Etter konkurranseloven § 19 tredje ledd kan Konkurransetilsynet på visse vilkår pålegge et midlertidig gjennomføringsforbud utover det automatiske gjennomføringsforbudet i § 19 første ledd. På tilsvarende måte som for det automatiske gjennomføringsforbudet er regelen om midlertidig gjennomføringsforbud i konkurranseloven basert på behovet for en effektiv kontroll med foretakssammenslutninger².
- (9) Konkurransetilsynet har nedenfor vurdert om vilkårene for pålegg om midlertidig gjennomføringsforbud i medhold av konkurranseloven § 19 tredje ledd er oppfylt i herværende sak.

2 Midlertidig gjennomføringsforbud etter konkurranseloven § 19 tredje ledd

2.1 Rettslig utgangspunkt

- (10) Det følger av konkurranseloven § 19 tredje ledd at Konkurransetilsynet kan gi pålegg om midlertidig gjennomføringsforbud og andre tiltak dersom det er:
- a) rimelig grunn til å anta at foretakssammenslutningen eller erverv som nevnt i § 16 annet ledd kan lede til eller forsterke en vesentlig begrensning av konkurransen og
 - b) nødvendig med et midlertidig forbud for å sikre gjennomføringen av eventuelle inngrep etter § 16.
- (11) De angitte vilkårene er kumulative og må begge være oppfylt for at tilsynet kan gi pålegg om midlertidig gjennomføringsforbud utover det automatiske gjennomføringsforbudet i første ledd.
- (12) I forarbeidene til konkurranseloven er det pekt på at konkurranseloven § 19 tredje ledd tilsvarer tidligere konkurranselov § 3-11 fjerde ledd og skal tolkes på samme måte³. Lovforståelse og praksis knyttet til den sistnevnte bestemmelsen vil derfor være relevante ved tolkningen og anvendelsen av gjeldende konkurranselov § 19 tredje ledd. I vurderingen av om det vil være nødvendig å treffe et slikt vedtak, er det videre uttalt i forarbeidene at tilsynet skal ha en vid skjønnsadgang.

2.2 Konkurranseloven § 19 tredje ledd bokstav a – rimelig grunn til å anta at ervervet kan lede til eller forsterke en vesentlig begrensning av konkurransen

- (13) Konkurranseloven § 19 tredje ledd bokstav a oppstiller som nevnt ovenfor, et krav om at det må være rimelig grunn til å anta at ervervet kan lede til eller forsterke en vesentlig begrensning av konkurransen. I forarbeidene til konkurranseloven av 1993 § 3-11 fjerde ledd er det pekt på at selv om vilkåret skal tolkes strengt, er det ikke meningen at Konkurransetilsynet i sin vurdering skal være nødt til å foreta en tilnærmet fullstendig materiell inngrepsvurdering, tilsvarende den som kreves ved vedtak mot selve foretakssammenslutningen⁴.
- (14) Når konkurransetilsynet skal vurdere om ervervet vil lede til eller forsterke en vesentlig begrensning av konkurransen, må tilsynet foreta en analyse av virkningene ervervet vil kunne få på markedene som berøres av transaksjonen. Dersom ervervet leder til at de involverte foretakene får en vesentlig grad av markedsrett, eller forsterker en allerede foreliggende vesentlig grad av markedsrett, vil lovens krav om at det må foreligge en vesentlig begrensning av konkurransen normalt være oppfylt.

² Ot.prp. nr. 97 (1998-1999) kapittel 4.8, jf. Ot.prp.nr.35 (2007-2008) s 9.

³ Ot.prp. nr. 6 (2003-2004) kapittel 7.6.

⁴ Ot.prp. nr. 97 (1998-1999) s. 20.

- (15) Det er flere forhold som er relevante i vurderingen av graden av konkurranseintensiteten i et marked, og dermed for aktørenes muligheter til å utøve markedsrett. Sentrale momenter er konsentrasjonsgrad, konkurrenters responsmuligheter, etableringsmuligheter, potensiell konkurranse, kjøperrett og produktenes substituerbarhet. Disse faktorene virker sammen og påvirker graden av konkurranse.
- (16) Markedsandeler brukes til å beregne konsentrasjonen i markedet. Konkurransetilsynet legger til grunn at høy markedskonsentrasjon normalt vil være en nødvendig, men ikke en tilstrekkelig betingelse for å fastslå at konkurransen er begrenset. Det er likevel slik at jo høyere konsentrasjonen er i et marked, desto mer sannsynlig er det at konkurransen i markedet er vesentlig begrenset.
- (17) For å beregne partenes markedsandeler og konsentrasjonen i markedet, må det foretas en avgrensning av det eller de relevante markedene. I en tidlig fase av saken vil Konkurransetilsynet normalt støtte seg på sin egen tidligere praksis, praksis fra andre konkurransemyndigheter, og partene sine egne vurderinger når de relevante markedene skal avgrenses. Konkurransetilsynet understreker at vurderingene nedenfor er av foreløpig karakter, og i stor utstrekning basert på de opplysningene som foreligger på det nåværende tidspunkt.
- (18) Partene har horisontalt overlappende virksomhet innen markedene for nyhetsformidling, reklameannonser, rubrikkannonser og trykkeri. Basert på opplysninger fra partene i foretakssammenslutningen, samt innspill fra ulike aktører i markedet, er det Konkurransetilsynets foreløpige vurdering at oppkjøpet i særlig grad berører nyhetsformidling, reklameannonser, rubrikkannonser og trykkeri.
- (19) Konkurransetilsynets vurdering er at partene i foretakssammenslutningen er konkurrenter innen nyhetsformidling blant annet i fylkene Telemark, Østfold, Vestfold, Hedmark og Buskerud, og at konkurransen derfor kan svekkes som følge av oppkjøpet.
- (20) Konkurransetilsynet er videre av den oppfatning at partene er konkurrenter innen reklameannonser i ovennevnte fylker, og at konkurransen i disse markedene derfor kan svekkes som følge av oppkjøpet. Tilsynet er i tillegg av den oppfatning at partene gjennom sine annonsesamkjøringer er konkurrenter i et større regionalt annonsemarked, og at konkurransen også kan begrenses i disse markedene som følge av oppkjøpet.
- (21) Konkurransetilsynet er også av den oppfatning at partene er konkurrenter innen rubrikkannonser i ovennevnte fylker, blant annet innenfor rubrikkområdene eiendom og stilling, og at konkurransen også på dette området kan svekkes som følge av foretakssammenslutningen.
- (22) Endelig er Konkurransetilsynet av den oppfatning at partene er konkurrenter innen trykkerivirksomhet, og at konkurransen i dette markedet kan begrenses som en konsekvens av oppkjøpet.
- (23) Det er Konkurransetilsynets foreløpige oppfatning at verken kjøperrett eller andre faktorer vil kunne motvirke den ensidige markedsretten som A-pressen vil kunne oppnå gjennom foretakssammenslutningen, innenfor de ulike områdene som er omtalt ovenfor.
- (24) Konkurransetilsynet er etter dette kommet til at det foreligger rimelig grunn til å anta at foretakssammenslutningen vil kunne lede til eller forsterke en vesentlig begrensnings av konkurransen.

2.3 Konkurranseloven § 19 tredje ledd bokstav b – midlertidig forbud må være nødvendig for å sikre gjennomføringen av et eventuelt inngrep etter § 16

- (25) Konkurranseloven § 19 tredje ledd bokstav b oppstiller videre et krav om at det må vurderes som nødvendig med et midlertidig forbud for å sikre gjennomføringen av et eventuelt inngrep etter § 16. Hvorvidt det er nødvendig med et midlertidig forbud for å sikre gjennomføringen av et inngrep skal ifølge forarbeidene bero på en konkret vurdering der bl.a. omstendighetene rundt foretakssammenslutningen og markedet, sannsynligheten for et senere inngrep og

hensynet til partenes behov for å starte gjennomføringen av den aktuelle foretakssammenslutningen vil være sentrale momenter. Det vil også kunne være relevant å se hen til de økonomiske skadevirkninger for de involverte parter i vurderingen.

- (26) Som det fremgår av vurderingen av det første vilkåret, er det Konkurransetilsynets foreløpige vurdering at partenes samlede markedsandel tilsier at det kan bli tale om inngrep mot foretakssammenslutningen. Det er derfor viktig å sikre at et slikt eventuelt inngrep blir effektivt.
- (27) Konkurransetilsynet har forståelse for at partene ønsker en rask avklaring av hvorvidt Konkurransetilsynet vil gripe inn mot foretakssammenslutningen. Tilsynet ser det imidlertid som viktig at selskapene ikke får anledning til å foregripe utfallet av tilsynets behandling av saken ved å påbegynne integrasjonsprosessen, idet dette vil kunne medføre iverksettelse av tiltak og utveksling av forretningssensitiv informasjon som vil kunne vanskeliggjøre et eventuelt senere inngrep. Det samme gjelder dersom selskapene iverksetter felles prosjekter gjennom felles markedsføring eller salg, forhandlinger med kunder eller leverandører eller for øvrig iverksetter organisatoriske endringer.
- (28) Konkurransetilsynet legger videre vekt på at de konkurransemessige bekymringene som foretakssammenslutningen etter tilsynets foreløpige vurdering reiser, gjelder vesentlige deler av de relevante markedene. Det vil derfor ikke være mulig å avgrense et pålegg om midlertidig gjennomføringsforbud til deler av foretakssammenslutningen. Et fullt gjennomføringsforbud vil derfor være nødvendig og forholdsmessig.
- (29) Med henvisning til det ovennevnte er Konkurransetilsynet av den oppfatning at hensynet til å sikre gjennomføringen av et eventuelt fremtidig inngrepsvedtak i denne saken, veier tyngre enn partene sitt konkrete behov for å starte en integrasjonsprosess.
- (30) Konkurransetilsynet finner derfor at et midlertidig gjennomføringsforbud mot integrasjon av selskapenes virksomhet, er nødvendig for å kunne gjennomføre et eventuelt senere vedtak om inngrep etter konkurranseloven § 16.

3 Vedtak om midlertidig forbud

- (31) På denne bakgrunn, og med henvisning til konkurranseloven § 19 tredje ledd, har Konkurransetilsynet fattet følgende vedtak:

A-pressen AS og Mecom Europe AS (Edda Media AS) forbys å iverksette integrasjon av selskapene inntil Konkurransetilsynets endelige avgjørelse i saken foreligger. Dette innebærer at selskapene i denne perioden må opptre helt uavhengig av hverandre, både seg i mellom og i forhold til kunder, leverandører og andre.

Vedtaket trer i kraft fra dags dato og gjelder frem til endelig vedtak eller avgjørelse etter konkurranseloven § 16 foreligger.

Vedtaket kan påklages innen tre uker fra mottak av dette brev, jf. forvaltningsloven § 29 første ledd, En eventuell klage stiles til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, men sendes til Konkurransetilsynet.

Med hilsen

Jostein Skaar (e.f.)
avdelingsdirektør

Tor Erik Tvedt
seniorrådgiver

Mottakere:

Wikborg Rein v/Øyvind Andersen

Postboks 1513 Vika

0117 OSLO

